

Kommunfullmäktige 2006-04-24

Anförande i debatten om årsredovisning/bokslut

Hr. ordf.

Vänsterpartiet har bland annat följande kommentarer till årsredovisning och bokslut.

Vi gick in i nuvarande mandatperiod med prognoser om en god ekonomisk utveckling och med ett leende på läpparna. I september 2002 pekade alla kurvor uppåt hos t.ex. konjunkturinstitutet och hos regeringen.

I valrörelsen ville Vänsterpartiet höja skatten. Inte för att vi ville sanera ekonomin, utan för att vi hade en högre ambitionsnivå när det gäller att som god arbetsgivare se till personalens hälsa. Efter valet, i andra halvan av december, förbyttes de goda ekonomiska utsikterna med en kraftig ekonomisk nedgång för landets kommuner, som vi nu framgångsrikt har slagits emot i tre år. Vi har lyckats tack vare uppoffringar från ganska stora befolkningsgrupper och tack vare skattehöjning med 50 öre. Och det lysande resultatet, som Johan beskrivit, ligger nu på bordet.

Det är ju inte bara så att kommunen nu har ett överskott på 44 miljoner kr efter justeringar, utan nämnderna, t.ex. socialnämnden under vänsterpartistiskt ledarskap, är nu för första gången på kanske 15 år i princip i balans.

Kan vi då, i synnerhet när arbetslösheten är fortsatt hög trots att vinstnivåerna i privata företag slår alla rekord och aktieutdelningarna likaså och direktörslönerna i vissa fall är 40 gånger så höga som arbetarlönerna, som kommun, satsa på att åstadkomma flera riktiga jobb i vår del av den offentliga sektorn?

Nej – det kan vi inte! Åtminstone inte utan rejäla statliga tillskott till kommunernas ekonomi. Därtill är framtiden alltför oviss.

Det vore frestande, trots att vi är överens om att kommunen genomsnittligt behöver inte bara ett nollresultat, utan ett visst överskott, att ta i anspråk hela överskottet och satsa på tjänster. Inte minst för att få hjulen att snurra bland annat genom beställningar till den privata sektorn.

Om detta borde vara en statlig uppgift, så finns det hinder i kommunen. Det jag vill peka på av osäkerhetsfaktorer är förutom de med bortåt 40 miljoner kr ökande utgifterna årligen för den gamla pensionsskulden som vi undan för undan kommer upp i, även andra mer eller mindre opåverkbara faktorer. Motalas arbetsmarknadsstruktur är sådan att vi i framtiden riskerar att bli av med flera stora företag inom tillverkningsindustri. Vi ska naturligtvis göra vårt för att så länge som möjligt få behålla dessa, men realistiskt sett har vi här en stor riskfaktor. Detta påverkar befolkningsutvecklingen som riskerar fortsätta minska. På plussidan har vi dock en ny framsynt översiktsplan och ett nytt näringslivspolitiskt program, inte bara präglade av majoritetens syn utan dokument framarbetade i huvudsak i samförstånd! Pensionsskulden har jag redan nämnt. Vi har ju nu också en ganska avskalad kommunal organisation som egentligen borde förstärkas på flera områden bara för att klara lagkraven och för att klara nuvarande nivå.

Förutsättningarna för att vända den kommunala utvecklingen till något som är positivt inte bara i ett enstaka bokslut och ger förutsättningar för en god utveckling är en sammanhållen politik i såväl riksdag som kommun. Att staten bryr sig om kommunerna och satsar på arbeten i den offentliga sektorn som en motor för samhällsekonomin är avgörande för hur det kommer att gå för Motala

kommun. Likaså att vi själva gör vad vi kan för att hålla i och fullfölja våra egna tankar inför framtiden.

Behoven av personaltillskott är stora inom den offentliga sektorn men också beroende på våra ambitioner. Majoriteten satsar nu på att inrätta ett antal nya platser inom förskolan för att få ner barnantalet i grupperna från 19 till 18. Vänsterpartiet har här mer långtgående ambitioner och en målsättning med barngrupper om högst 15 barn. Detta är en kvalitetsfråga eftersom det skulle ge utrymme för mer pedagogiska inslag, lugn och ro, och mer metodiskt arbete. Vi är medvetna om att detta skulle innebära bortåt 240 ytterligare platser, eller ytterligare 3 normalstora daghem à 4,5 miljoner kr. Det skulle också sysselsätta åtminstone 50-talet personal. Pengarna för detta finns inte idag, men målsättningen bör finnas.

Vi har under de gångna åren avskaffat det mesta av den förebyggande verksamheten inom socialnämndens område – något som förmodligen straffar sig i framtiden med högre kostnader som följd. Med bättre ekonomi bör något göras också på detta område. Vänsterpartiet vill t.ex. att familjecentraler inrättas tillsammans med landstinget, något som var på gång, men kom av sig i den gångna sparcirkusen. Också denna fråga bör vi ha med oss.

Miljöområdet har blivit eftersatt i förhållande till de ökande kraven. Ett antal inspektörer behövs på detta område. Vi behöver också ha en permanent tjänst för att sköta bl.a. miljöredovisningen. Likaså bör kommunens roll att upplysa skolungdomar och medborgare om deras egna möjligheter att göra insatser för miljön uppmärksammas och stärkas.

Omvandlingen av deltidstjänster till heltider som är igångsatt behöver skyndas på, men den omställningsprocessen är inte heller gratis. Vi behöver också

förstärka vårt feministiska arbete, inte bara med jämställdhetsplanen som reglerar förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och de anställda, utan också få en ordentlig genomgång hur vi arbetar jämställt inom kommunen och även hur vi via skolor och via påverkan i andra sammanhang verkar för ett jämställt Motala.

Uppgifter har vi gott om och många tjänster skulle behöva komma till – kanske så mycket som över 500 tjänster om kommunen skulle fungera optimalt. Det är dock helt orealistiskt att tänka sig detta utan en sammanhållen politik som hänger ihop från riksdag till kommun.

Vi måste istället, för dagen, inrikta oss på att bibehålla goda ekonomiska resultat framöver. Använda en mycket liten del av överskottet till nya tjänster, något mer till tillfälliga åtgärder och investeringar och för övrigt samla i ladorna.

Med detta, hr ordf., yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag vad gäller årsredovisning/bokslut.

Peter Karlberg, gruppledare (v).